
Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets betänkande 2021:1

Kyrklig scout- och idrottsverksamhet

Sammanfattning

I betänkandet behandlas den från 2020 års kyrkomöte bordlagda motionen 2020:10 i vilken det föreslås att kyrkostyrelsen ska få i uppdrag att ta fram en nationell strategi för organisering av kyrklig scout- och idrottsverksamhet. Utskottet konstaterar att Svenska kyrkan har en egen barn- och ungdomsorganisation, Svenska Kyrkans Unga, och inom den ryms friluftaktiviteter. Församlingens verksamhetsinriktning bör bestämmas av församlingarna i samspel med respektive stift och är inte en fråga för nationell nivå. Utskottet föreslår därför att kyrkomötet ska avslå motionen.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2020:10.

Motionens förslag

Motion 2020:10 av Torbjörn Aronson, Kyrklig scout- och idrottsverksamhet

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram en nationell strategi för organisation av kyrklig scout- och idrottsverksamhet.

Bakgrund

Svenska kyrkan och Scouterna

Scouterna är den nationella organisationen för scoutrörelsen i Sverige (tidigare utgjordes den av Svenska scoutrådet som var paraplyorganisation för scoutförbunden KFUK-KFUM, Frälsningsarmén, Nykterhetsrörelsen och SMU). EFS scout organiserades tidigare under KFUK-KFUM och är idag en samverkansorganisation till Scouterna under namnet Salt Scout (2014). Scouterna bildades 1 januari 2012 och har det svenska medlemskapet i de två världsorganisationerna för Scouting WAGGGS (World Association of Girl Guides and Girl Scouts) och WOSM (World Organization of the Scout Movement).

Scouterna ansvarar för att utveckla hela scoutrörelsen i Sverige samt erbjuder en stödstruktur för de kårer som tidigare ingick i Svenska scoutrådet. Kårer som är medlemmar i en samverkansorganisation är också medlemmar i Scouterna men deras lokala stöd hanteras av respektive samverkansorganisation.

Salt scout har drygt 2 000 medlemmar och är den verksamhet, i Svenska kyrkan, som har tydligast koppling till Scouterna i ett nationellt perspektiv. *Västerås stifts*

scoutkår startades 2020 och är direktanslutna till Scouterna. Kåren är gemensam för all scoutverksamhet inom församlingar i Västerås stift. I övrigt rymmer Svenska kyrkan en del ”scoutliknande verksamhet” men som organisatoriskt varken har kopplingar till Salt scout eller till Scouterna.

Svenska kyrkan har sedan 2016 ett avtal med Scouterna kring webb utbildningen Trygga möten (förebygga kränkningar och övergrepp i ungdomsverksamhet). Avtalet förlängdes 2020-10-21 och tecknades mellan Trossamfundet Svenska kyrkan och Scouternas utbildningsbolag AB. Avtalet gäller fram till och med innevarande års utgång och innebär att Svenska kyrkan kan erbjuda 200 utbildningslicenser till medarbetare i församlingarna. Kyrkostyrelsen har informerats och beslutat om den samverkan som sker inom ramen för avtalet gällande webb utbildningen Trygga möten.

Svenska kyrkan och samverkan med idrottsrörelsen

Svenska kyrkan har under 2000-talet samverkat med idrottsrörelsen. Sedan 2006 har Svenska kyrkan haft flera avtal med Svenska fotbollförbundet. Avtalen har bland annat varit knutna till Svenska fotbollförbundets fotbollsskolor samt berört Svenska kyrkans internationella arbete, bland annat har det handlat om rättvisemärkta fotbollar. Under hösten 2021 kommer kyrkokansliet att möta Fotbollförbundet för diskussion om fortsatta samarbeten.

I de flesta stift finns både samarbeten och verksamheter som har kopplingar till idrott. Kyrkokansliet samordnar också nätverk kopplat till kyrka-idrott och tar ansvar för genomförande av kyrka-idrottsforum. Dessa idrottsforum syftar till att medarbetare i stift och församlingar får möjlighet att dela erfarenheter och information kring arbetet med kyrka-idrott.

Sedan 2017 finns Svenska kyrkan på en samverkansplattform tillsammans med Svenska Röda korset, Riksidrottsförbundet, Rädda barnen, Forum och Stadsmissionerna i Sverige. Denna samverkan verkar för ett öppnare och mer inkluderande Sverige.

Tidigare behandling i kyrkomötet

Kyrkomötet behandlade 2014 en motion (2001:4) i vilken det föreslogs att kyrkomötet skulle uppdraga till kyrkostyrelsen att producera ett idématerial med inriktning på verksamheter för pojkar och män. I motionen lyftes frågan om pojkarnas och människans frånvaro i församlingen. Kyrkolivsutskottet (KI 2014;4) delade motionärens uppfattning att det behövde göras insatser för att pojkar och män ska finna en plats i församlingsverksamheten, men gjorde bedömningen att det redan fanns material och aktiviteter som fyllde behoven och föreslog därför att motionen skulle avslås. Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Samverkan mellan Svenska kyrkan och idrottsrörelsen har behandlats vid två tidigare kyrkomöten, 2014 (motion 2014:78) och 2015 (motion 2015:38). Båda motionerna handlade om att öka och fördjupa samverkan mellan Svenska kyrkan och idrottsrörelsen. I betänkandet från 2015 (KI 2015:9) hänvisades till det pågående arbetet inom ramen för kyrka-idrottsforum och samarbetsavtalet med Svenska fotbollförbundet. Utskottet gjorde bedömningen att ytterligare samverkan inte var nödvändig och föreslog avslag på motionerna. Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Motion 2020:10

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2020:10.

Utskottet delar motionärens uppfattning om betydelsen av mångfald i Svenska kyrkans barn- och ungdomsarbete. Friluftsliv och idrott spelar en stor roll i unga människors liv och det är bra att Svenska kyrkan förmår att möta unga människor där de finns och att knyta an till deras intressesfär. Utskottet konstaterar att Svenska kyrkan har en egen barn- och ungdomsrörelse, Svenska Kyrkans Unga, och inom den ryms friluftaktiviteter.

Det har under åren förts diskussioner mellan Scouterna och Svenska Kyrkans Unga om en utökad samverkan, men det har funnits olika uppfattningar kring avgifter och medlemskommunikation.

Att starta scoutkårer innebär förpliktelser och det måste vara församlingar och stift som själva bestämmer om detta är lämpligt eller inte.

Utskottet ser positivt på samverkan mellan Svenska kyrkan och idrottsrörelsen, men menar samtidigt att det måste vara församlingar som i första hand initierar sådan samverkan.

Församlingens verksamhetsinriktning bör bestämmas av församlingarna i samspel med respektive stift. Någon nationell strategi för att församlingar ska klara denna uppgift behövs inte.

Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår utskottet kyrkomötet att avslå motion 2020:10.

Digitalt sammanträde den 6 oktober 2021

På kyrkolivsutskottets vägnar

Agne Arnesson, ordförande

Peter Ekman, sekreterare

Beslutande: Agne Arnesson, ordförande, Marie Nielsén, Ronny Hansson, Ann-Sofie Karlsson Ågren, Peter Egardt, Niklas Grahn, Amanda Carlshamre, Kent Karlsson, Inga Alm, Ann-Christine From Utterstedt, Mats Ershammar, Karin Janfalk, Viktoria Bagi, Torbjörn Aronson och Margaretha Herthelius.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Lina Dahm, Anna Rapakko, Johannes Fransson, Sara Waldenfors, Kristin Molander, Lars Jakobsson, Ellionor Moberg, Tomas Fors, Christoffer Wallin, Zandra Pettersson, Lisa Gerenmark och David Castor.

Biskoparna Andreas Holmberg och Thomas Petersson har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Jag reserverar mig mot kyrkolivsutskottets beslut i betänkande KI 2021:1 till förmån för bifall av motionen (2020:10).

Svenska kyrkan har förlorat 1,5 miljon medlemmar sedan år 2000 och har idag ingen fungerande strategi för att långsiktigt hejda den nedåtgående trenden. En nationell strategi för kyrklig scout- och idrottsverksamhet har stor potential för att bidra till att bryta denna trend och hjälpa församlingar och stift att hitta ett sätt att få och behålla fler killar i kyrkan.

Torbjörn Aronson